

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

**BOSHLANG'ICH TA'LIM
SIFAT VA SAMARADORLIGINI
OSHIRISH:STRATEGIYA,
INNOVATSIYA VA ILG'OR
TAJRIBALAR**
xalqaro ilmiy-amaliy anjumani
MATERIALLARI

20 сентябрь 2021 йил

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**"BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFAT VA
SAMARADORLIGINI OSHIRISH:STRATEGIYA,
INNOVATSIYA VA ILG'OR TAJRIBALAR"
MAVZUSIDAGI XALQARO ILMUY-AMALIY ANJUMANI
MATERIALLARI**

**«ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА И ОПТИМИЗАЦИЯ
ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ:
СТРАТЕГИЯ ИННОВАЦИИ И ПЕРЕДОВЫЕ ОПЫТЫ
ОБУЧЕНИЯ»
МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

**"IMPROVING THE QUALITY AND EFFECTIVENESS OF
PRIMARY EDUCATION: STRATEGY, INNOVATION
AND BEST PRACTICES"
INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE**

20 sentyabr 2021yil

Buxoro

Anjuman O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning 2021 yil 16 iyundagi oliy ta'lif tizimidagi ustuvor vazifalarga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishi, "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi hamda "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lif tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi farmonlariga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 2 martdag'i № 78-F sonli farmoyishi, O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligining 2021 yil 6 mart 122-tonli buyruq, Buxoro davlat universitetining 2021 yil 13 martdag'i 152-U-tonli buyrug'iga muvofiq tashkil etilmoqda.

Konferensiyaning maqsadi: Boshlang'ich ta'lif sifat va samaradorligini oshirish muammolari va uning yechimlarini topish, hozirgi rivojlanish tendensiylarini muhokama qilish, boshlang'ich ta'lifning yetakchi mutaxassislar bilan tajriba almashish hamda ushbu sohadagi so'nggi tadqiqot usullarini ommalashtirishdan iborat.

DASTURIY QO'MITA

Xamidov Obidjon Xafizovich – BuxDU rektori, iqtisodiyot fanlari doktori, professor, rais;

Qahhorov Otobek Siddiqovich - BuxDU ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori, iqtisodiyot fanlari doktori, rais o'rindbosari;

Mustafaeva Dilfuza Ne'matilloevna – Buxoro viloyati xalq ta'limi boshqarmasi boshlig'i

To'xsanov Qahramon Rahimboyevich – Maktabgacha va Boshlang'ich ta'lif fakulteti dekani, filologiya fanlari doktori (DSc), dotsent, a'zo;

Ro'ziyeva Mohichehra Yoqubovna – Boshlang'ich ta'lif nazariyasi kafedra mudiri, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, a'zo;

Jamilova Bashorat Sattorovna – filologiya fanlari nomzodi, Buxoro davlat universiteti professori, a'zo;

Istamova Shohida Maxsudovna – filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi, a'zo

TASHKILIY QO'MITA

Qahhorov O.S. – BuxDU ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori, iqtisodiyot fanlari doktori, rais

Q.R.To`xsanov – Maktabgacha va boshlang'ich ta'lif fakulteti dekani, a'zo

M.Y.Ro'ziyeva – Boshlang'ich ta'lif nazariyasi kafedrasi mudiri, a'zo.

Rashidov U.U. – Moliya iqtisodiyot bo'yicha prorektor, a'zo

Zaripov G.T. – Ilmiy-tadqiqot, innovatsiyalar va ilmiy pedagogik kadrlarni tayyorlash bo'limi boshlig'i, a'zo

G.R.Akramova – Maktabgacha va boshlang'ich ta'lif fakulteti ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha mas'ul, a'zo

B.S.Jamilova – Boshlang'ich ta'lif nazariyasi kafedrasi professori, a'zo.

Sh.M.Istamova – Boshlang'ich ta'lif nazariyasi kafedrasi dotsenti, a'zo.

S.R.Akramova – Boshlang'ich ta'lif nazariyasi kafedrasi o'qituvchisi, kotib

Mas'ul muharrir:

M.Yo.Ro'zieva, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Taqrizchilar:

A.R.Hamroev, pedagogika fanlari doktori, professor

N.O.Safarova, filologiya fanlari nomzodi, dotsent

hayajonini bildiradi(xususan, adibning boshiga tushgan kulfatlarni o`zining kulfati deb bilgan turmush o`rtog`i Saida Zunnunovaning hamdardligidir). Jumlaning stilistik tahlilida nafaqat til birliklarini balki, nutqiy so`zlarni ham o`rinli ishlata olgan. Mazkur jumlaning asl mohiyati oilaviy sadoqat, hamdardlik, og`ir kunlarda hamisha yordamga kelish o`zbek ayollarimizning betakror xislatidir.

Til va nutq birliklarining o`xshash va farqli jihatlariga to`xtalsak, ular hamisha yonma-yon yuradi, eng asosiysi, biri ikkinchisini doimo to`ldirib boradi. Bu borada adib Said Ahmadning asarlari yorqin misol bo`la oladi.

“...Behuda xayollarga bormang. Siz nima bo`lsangiz, men ham shunday bo`laman. Hech qanday qiyin-qistovlar meni sizdan ajratolmaydi. Yashasak, birga yashaymiz, o`lsak, birga o`lamiz.

Siz unaqa irodasiz odam emasdingiz-ku, nima bo`ldi? Chidang, ayol boshim bilan men chidayapman-ku! Hali oldimizda, eh-he, qancha yaxshi kunlar bor. Uylar quramiz, bog`lar qilamiz. Endi xatni kulib-kulib yozing, xo`pmi? Xayr”.

Tahlil qilinayotgan yuqoridagi parcha Said Ahmad turmush o`rtog`idan kelgan maktubdagи bir kichkina jumlaning unga ta`sirini tsvirlagan adibning holati bayoni badiiy uslubga xos bo`lsa, S.Zunnunova xatining uslubiyati o`zining soddaligi va umumxalq nutqiga xos ravon usulda yozilganligi bilan farqlanadi. Masalan: “|Siz nima bo`lsangiz, men ham shunday bo`laman... Yashasak, birga yashaymiz, o`lsak, birga o`lamiz”.

Maktub tahlilida faqatgina uslub emas, balki uni o`rinli ishlata olish natijasida so`z va jumlalarning lingvomadaniy ichki ma`nolari namoyon bo`ladi. O`zbeklarda shunday bir ibora bor, Kosa tagida, nimkosa. Mana shu nimkosa undagi madaniyatimizga xos bo`lgan ma`no-mazmunni, unda yashiringan fidoiylik holatlarini namoyon etadi. O`z-o`zidan savol tug`iladiki, nega Saida Zunnunova turmush o`rtog`iga yozgan xatlarida juda sodda uslub tanlagan(unda jumboqlilik, ko`p ma`nolilik, matnning ichki ma`no-mazmuni namoyon bo`ladi). Bundan tashqari qamoqxonaga yuboriladigan xat uslubi barcha uchun tushunarli tilda yozilishi kerak (rahbarlarga shubha uyg`otmaslik uchun). Shunday sodda tilda yozilgan maktub naqadar ta`sirchan chiqqanligini faqatgina Said Ahmad sezdi. Boshqacha qilib aytganda, “nimkosa” ichidagi madaniyatimizga xos oilaviy urf-odat va madaniyat barcha qiyin holatlarda, yorug` kunlar kelishiga ishonch bildiradigan yagona vositadir.

Xulosa qilib aytganda, lingvomadaniy so`zlar qaysi nutq yoki til birligi bo`lishiga qaramasdan bir xil grammatick vazifalarini bajaradi.

Adabiyotlar:

1. V.M.Solnsev “Язык как системно-структурное образование”. Издательство “Наука” Москва, 1971, 145-6.

2. A.Shomaqsudov, I.Rasulov, R.Qo`ng`urov, H.Rustamov “O`zbek tili stilistikasi”. Toshkent, “O`qituvchi”, 1983, 30-b.

3. Said Ahmad “Qorako`z majnun” «Sano-standart» nashriyoti, Toshkent, 2016, 36-b.

4. Maximova S.X. National cultural features of the concept “ostona” (on the example of s.ahmad’s novel “ufq”) Journal Impact Factor Services for International Journals (www.ifsij.com)

OLIYGOHLARDA MASOFAVIY TA'LIMDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI

DOI: 10.53885/edires.2021.79.54.076

Sidiqova Dilora Shavkatovna BuxDU
tayanch doktoranti

Annotatsiya: ushbu maqolada oliyohlarda masofaviy ta'lidan foydalanish imkoniyatlari haqida ma'lumotlar keltirilgan.

Аннотация: В этой статье представлена информация о возможностях использования дистанционного обучения в университетах.

Annotation: this article provides information on the opportunities for distance learning in higher education.

**Kalit so`zlar:** masofaviy ta'lim, axborot texnologiyalar, ta'lim oluvchi, o`qitish vositalari, pedagogik texnologiyalar, geografik o`rni.

Ключевые слова: дистанционное обучение, информационные технологии, ученик, учебные пособия, педагогические технологии, географическое положение.

Keys words: distance learning, information technology, student, teaching aids, pedagogical technologies, geographical location.

Masofaviy o'qitish barcha ta'lim olish istagi bo'lganlarga o'z malakasini uzlusiz oshirish imkonini yaratadi. Bunday o'qitish jarayonida ta'lim oluvchi interaktiv rejimda mustaqil o'quv-uslubiy materiallarni o'zlashtiradi, nazoratdan o'tadi, o'qituvchining bevosita rahbarligida nazorat ishlarini bajaradi.

Masofaviy o'qitishda turli xil axborot va kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalaniladi. Masalan, an'anaviy bosma usuliga asoslangan o'qitish vositalari (o'quv qo'llanma, darsliklar) talabalarni yangi material bilan tanishtirishga asoslansa, interaktiv audio va video konferensiylar ma'lum vaqt orasida o'zaro muloqotda bo'lishga, elektron pochta to'g'ri va teskari aloqa o'rnatishga, ya'ni xabarlarni jo'natish va qabul qilishga mo'ljallangan. Oldindan tasmaga muhrlangan video ma'ruzalar ta'lim oluvchilarga ma'ruzalarni tinglash va ko'rish imkonini bersa, xabarlar, topshiriqlarni tarmoq orqali tezkor almashinish ta'lim oluvchilarga o'zaro teskari aloqa orqali o'qitish imkonini beradi.

Masofaviy ta'lim - masofaviy o'qitishga asoslangan ta'lim.

Masofaviy o'qitish - o'zaro ma'lum bir masofada Internet texnologiya yoki boshqa interaktiv usullar va barcha o'quv jarayonlari komponentlari - maqsad, mazmun, metod, tashkiliy shakllar va o'qitish usullariga asoslangan ta'lim oluvchi va o'qituvchi o'rtasidagi munosabat.

Masofaviy o'qitish tizimi - masofaviy o'qitish shartlari asosida tashkil etiladigan o'qitish tizimi. Barcha ta'lim tizimlari singari masofaviy o'qitish tizimi o'zining tarkibiy maqsadi, mazmuni, usullari, vositalari va tashkiliy shakllariga ega.

Masofaviy o'qitishning pedagogik texnologiyalari - tanlangan o'qitish konseptsiyasiga asoslangan masofaviy ta'limning o'quv-tarbiyaviy jarayonini ta'minlovchi o'qitish metodi va uslublar majmuasi.

Masofaviy o'qitish-eng yaxshi an'anaviy va innovatsion metodlar, o'qitish vositalari va shakllarini o'z ichiga olgan sirtqi va kunduzgi ta'lim singari axborot va telekommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan ta'lim shakllaridir.

Masofaviy o'qish-bu yangi axborot texnologiyalari, telekommunikatsiya texnologiyalari va texnik vositalari va texnik vositalariga asoslangan ta'lim tizimidir. U ta'lim oluvchiga ma'lum standartlar va ta'lim qonun-qoidalari asosida o'quv shart-sharoitlari va o'qituvchi bilan muloqotni ta'minlab berib, o'qituvchi bilan muloqotni ta'minlab berib, talabandan ko'proq mustaqil ravishda shug'ullanishni talab qiluvchi tizimdir. Bunda o'qish jarayonini ta'lim oluvchini qaysi vaqtida va qaysi joyda bo'lishiga bog'liq emas. Masofaviy ta'lim-masofadan turib o'quv axborotlarini almashuvchi vositalarga asoslangan, o'qituvchi maxsus axborot muhit yordamida, aholining barcha qatlamlari va chet ellik ta'lim oluvchilarga ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi ta'lim majmuasidir.

Nimaga masofaviy ta'lim kerak bo'lib qoldi?-degan savol tug'ilishi tabiiy. Bu savolga javob tariqasida quyidagilarni sanab o'tish mumkin:

- ta'lim olishda yangi imkoniyatlar (ta'lim olishning arzonligi, vaqt va joyga bog'liq emasligi va boshqalar).

- ta'lim maskanlariga talaba qabul qilish sonining cheklanganligi.

- ta'lim olishni xoxlovchilar sonining oshishi.

- sifatli axborot texnologiyalarining paydo bo'lishi va rivojlanishi.

- xalqaro integratsiyaning kuchayishi. Yuqorida sanab o'tilgan sharoit va imkoniyatlar masofaviy o'qitishga ehtiyoj borligini ko'rsatadi. Masofaviy o'qitishning ta'lim tizimida bir-biridan farqlanuvchi model va shakllari mavjud bo'lib, ular quyidagi qo'llanish shartlari bilan farqlanadi:

- geografik shartlar (masalan, mamlakat territoriyasi, markazdan uzoqlikda joylashuvi, iqlimi);

- mamlakatning axborotlashuvi va kompyuterlashtirish umumiy darajasi;

- kommunikatsiya va transport vositalarning rivojlanish darajasi;

- ta'lim jarayonida axborot va kommunikatsiya texnologiyalari vositalarining qo'llanish darajasi;

- ta'limda qo'llaniladigan an'analari;

- masofaviy o'qitish tizimi uchun ilmiy pedagog kadrlar mavjudligi va ularning salohiyati va boshqalar.

Masofaviy ta'lim turini bir necha modellari mavjud, ular masofaviy ta'lim tashkil qilinishiga sabab bo'lgan vaziyatlari bilan farqlanadi: geografik sabablar (mamlakat maydoni, markazlardan geografik uzoqlashgan regionlar mavjudligi), mamlakatni kompyuterlashtirish va informatsiyalashtirish darajasi, transport va kommunikatsiyalar rivojlanish darajasi, masofaviy ta'lim uchun mutaxassislar mavjudligi, ta'lim sohasida informatsion va kommunikatsion texnologiyalardan foydalanish darajasi, mamlakatning ta'lim sohasidagi odatlari.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sidiqova D. Boshlang'ich sinflarda interfaol ta'lim va loyihalash texnologiyasi //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2020. – Т. 4. – №. 4.

**PEDAGOGIK FAOLIYATI JARAYONIDA O'QITUVCHINING O'Z PSIXIK HOLATINI
O'ZI TARTIBGA SOLISH MAHORATI**
DOI: 10.53885/edinres.2021.12.36.077

A.K.Nisanbayeva

TDPU Pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

**Kalit so`zlar:** pedagogika, psixologiya, psixologik rag`bat, hissiyot, muomala, ijodiy individuallik, pedagogik ijodkorlik, «Jismoniy harakatlar» usuli

Sabr-toqat, tashqi vazminlik nuqtai nazaridan o‘z his-tuyg‘ularini qo‘lga olishgina nihoyatda muhim bo‘lib qolmasdan, shu bilan birga, turli hissiyotlar, holatlarning ro‘y berishi va kechishini ma’lum darajada boshqara bilish, kechinmalarning ijobiy tusda bo‘lishiga erishish ham muhimdir. Chunki hatto, janjalli vaziyatlarga ham turlicha yondashish mumkin. Bu ko‘p jihatdan kishining qanday yo‘l tutishiga bog‘liq bo‘ladi.

Nohush hissiyotlarni yo‘qotish yoki kamaytirish uchun quyidagicha yo‘l tutish yordam beradi: menga osoyishta, dadil ovoz bilan dars olib borish, tarbiyaviy tadbirlar o‘tkazish, sabr – toqat va o‘zini tuta bilish namunasini ko‘rsatish zavq bag‘ishlaydi. Talabalar guruhida janjalli vaziyat chiqib qolgudek bo‘lsa, sabr-toqat va xushmuomalalikni namoyon qilish, baqirib, asabiylashayotgan, qizishayotgan, qadr - qimmatini yo‘qotayotgan kishidan yuqori turish va shu kabilar menga huzur bag‘ishlaydi.

O‘qituvchining bu vaziyatlarda qanday yo‘l tutishi lozim va qanday natijalarga erishish mumkin?

Shunday o‘qituvchilar uchrab turadiki, ular o‘zlarini mutlaqo har xil tutadilar va har qanday yo‘l tutishlariga, masalan, boshliqqa yoki bo‘ysunuvchi kishiga nisbatan qanday yo‘l tutishlariga qarab, turli hissiyotlarni boshdan kechiradilar. Bunday kishi boshliq bilan bo‘layotgan suhbat unchalik yoqimli bo‘lmayotgan chog‘da ham odatda ancha vazmin, xushmuomala bo‘ladi, muloyim kuladi. Bo‘ysunuvchi kishiga nisbatan (o‘qituvchi esa o‘quvchiga nisbatan) xolisona olib qaraganda ancha osoyishta sharoitda ham «qizisha» boshlaydi, asabiyashib, hayajonlanadi. Ko‘pincha o‘zidan qo‘rqadigan va cho‘chiydigan odamlar oldida shunday qiladi.

Ba‘zi bolalar kattaroq bo‘lib qolgach, qari ota-onalariga mutlaqo toqat qilolmaydilar, ayniqsa, ota-onalar ularga moddiy jihatdan bog‘liq bo‘lib, o‘zlarini nochor sezsalar, bolalarning yaxshi muomalasidan, mehr – muhabbatidan mahrum bo‘lib qolishdan juda xavotirlanib, o‘zlarini mulozamatli tutsalar, o‘zlarining yomon eshitishlari, xotiralari zaifligi va hokazolar bilan bog‘liq bo‘lgan kamchiliklardan keksalarcha cho‘chisalar shunday qiladilar. Lekin shu bolalar hatto ayni vaqtda o‘z ota-onalarini sevadilar, hatto o‘z qiliqlaridan achinadilar ham. Ammo qari ota-onalariga nisbatan paydo bo‘lgan tajovuzkorlik yo‘lini tutish hissiyotli chayqalishlarga, janjallarga, keraksiz jaxldorlikka, muomaladagi keskinlikka sabab bo‘ladi.

Kishi yetarli darajada madaniyatli bo‘lmasa, buning ustiga, o‘zini ongli ravishda nazorat qilmasa, o‘zidan qo‘rqishayotganini ko‘rsa, unda jo‘shqin tajovuzkorlik yo‘lini tutish paydo bo‘ladi. Shu bilan birga, ongli ravishda vazmin, o‘ylangan, munosib xulq-atvorli bo‘lish yo‘lini tutish o‘z hissiyotlarini jilovlay bilishga, ulardan eng noxush xissiyotlar: g‘azab, jahl va shu kabilarga barham berishga, ularning oldini olishga yordam beradi.

Pedagogik faoliyatda o‘z-o‘zini nazorat qilish asosiy o‘rinda turadi. Inson o‘zini yomon his qilganda, unda o‘z -o‘zini nazorat qilish zaiflashib qoladi, uning xulq-atvori vazmin bo‘lmay qoladi, har xil beixtiyor va o‘ylanmagan xatti - harakatlar, janjallar, axloqiy me’yorlarning buzilishi sodir bo‘lishi mumkin.O‘z -o‘ziga ta’sir qilish hissiy jarayonlarning ijobiy holatiga, kishining salomatligi yaxshi bo‘lishiga yordam beradi, uning irodasi va fe’l – atvoriga bilvosita ta’sir ko‘rsatadi.

Ma’lumki, o‘z -o‘ziga ta’sir qilish o‘zining har qanday variantida ham ijobiy hissiy holatni saqlab qolishning faqat yordamchi vositasi hisoblanadi. Ko‘ngil xotirjamligining eng muhim sharti – aqliy va jismoniy mehnat, bilish va yaratuvchilik jarayonlaridan shod bo‘lish, o‘zining o‘qituvchilik faoliyatini natijalaridan zo‘r qoniqish hosil qilishdir.

O‘qituvchining ishida muomalaning turli bosqichlarida uning emotsiyonal kayfiyati faoliyatga hozirlik ko‘rish jarayonida, uni amalga oshirish davrida, muomala amalga oshgandan keyingi his qilinadigan sezgilarda va kechinmalarda muhim rol o‘ynaydi. Shu tariqa biz kasbiy – pedagogik muomalani amalga oshirish uchun juda muhim bo‘lgan pedagogning psixik holatlari va ularni faoliyat hamda muomala jarayonida boshqarish muammosiga yaqinlashib kelyapmiz.

**BIRINCHI SHO'BA. BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFAT VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH
MUAMMOLARI VA YECHIMLARI**

**СЕКЦИЯ № 1. ПРОБЛЕМЫ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА И ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЧАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ**

**SECTION № 1. PROBLEMS AND SOLUTIONS TO IMPROVE THE QUALITY AND EFFECTIVENESS
OF PRIMARY EDUCATION**

1. Xamidov O.X.	Boshlang'ich ta'lism - O'zbekiston rivojlanishining to'rt ustunidan biri sifatida	3
2. Toshkulov A. H.	XXI asrda boshlang'ich ta'lism va raqamli texnologiya	5
3. Abduraxmonov I. Y.	Zamonaviy ta'linda innovatsion faoliyatning strategik ahamiyati	6
4. O.C.Қаххоров	Янги Ўзбекистон шароитида бошлангич таълим сифатини ошириш истиқболлари	7
5. Chander Shekhar	Productive use of information technologies in schools	9
6. Sumaira Nawaz, Akhmedova M. B.	Information technologies in primary education to develop students' skills	10
7. Mustafayeva D.	Yangi O'zbekistonda ta'lim sifatini oshirish istiqbollari: olib borilgan islohotlar va yangiliklar	11
8. Maximudov M.X.	Boshlang'ich sinflarda pedagogik texnologiyalardan foydalanish	15
9. To'xsanov Q.R.	Boshlang'ich ta'lism sifat va samaradorligini oshirishning pedagogik-psixologik asoslari	16
10. Ro'ziyeva M.Y	Folklorshunoslikdagi yangi bosqichlar va ularning ta'lism jarayonidagi ahamiyati	18
11. Ro'ziyeva M.Y Xayrulloyeva M.	O'qish darslarida fasllar bilan bog'liq matnlar va ularning ahamiyati	20
12. Ибрагимова О. В.	Использование цифровых технологий в начальной школе	21
13. Jamilova B.	Jadid ma'rifatparvarlarining ilg'or tajribalari ta'lism sifat va samaradorligini oshirish strategiyasi sifatida	24
14. Djurayev D. U.	Umummilliy va umummadaniy qadriyatlarning zamonaviy ta'limgagi o'rni	27
15. Saidova M.M	Место, значение и сравнительный анализ учебников начальной школы (на примере узбекских, корейских и американских)	29
Гулямов Дж. Р.	Таълим жараёнини индивидуаллаштириш: муаммо ва унниг ечим йўллари	31
16. Akramova G.R.	Raqamli ta'lism sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarda tanqidiy tafakkurni shakllantirishning muhim jihatlari	33
17. Istamova Sh.M.	Badiiy adabiyot vositasida o'quvchilarning nutq madaniyatini shakllantirish	35
18. Jamilova B.S., Rahmatova Sh.	Boshlang'ich ta'lism sifat va samaradorligini oshirishda integratsiyalashgan darslar metodikasi	37
19. B.S.Jamilova, Jalilova Sh.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining intellektual va badiiy salohiyatini rivojlantirishda ommaviy axborot vositalarining o'rni	39
20. Nusratova H. Ch	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish	40
21. Jamilova B.S., Murtazoyeva N., Naimova Z.	Boshlang'ich ta'lism tizimida o'quvchilarni ona tiliga muhabbat motivlari asosida tarbiyalshda bolalar she'riyatining o'rni	42
22. Mahmudov M. H. Ne'matova F. B.	Loyihalash – ta'limning sifat va samaradorligini oshirishning muhim shartlardan biri	43
23. Quvvatova D.	Hamid Olimjonning "O'rik gullaganda" she'ri ni va "bo'lsam" radifli g'azalini klaster usulida o'rganish yo'llari	44
24. Sidiqova D. Sh. Xayrullayeva N. N.	Boshlang'ich sinf o'quvchilar uchun "Mental arifmetika"ning ahamiyati	46
25. Akramova S.R.	Jamol Kamol g'azallarida o'zbek mumtoz she'riyatiga xos an'anaviy metaforik obrazlar tizimi	47
26. Djurayeva S. N. Davronova D.	Boshlang'ich ta'limga dars samaradorligini oshirish muammolari	49
27. Rajabova G. M.	Maktabgacha ta'lism muassasasi va boshlang'ich ta'lism orasidagi uzviylik	51
28. Mutalova D. A.	Ta'lism klasteri – pedagogik hamkorlik texnologiyasi sifatida	52
29. Umurov Z.L.	Boshlang'ich ta'lism sifat va samaradorligini oshirishda kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish pedagogikasining roli	56
30. Kakharova M.Yu..	Intelectual enhancement of protagonists in uzbek and english novels	57
31. Дустова Д. С.	Принципы набора текстов по искусству для занятий со студентами и направления начального образования по русскому языку	60
32. Saidova Sh. E.	Yoshlarni halollik va tejamkorlik ruhida tarbiyalashda sharq mutafakkirlari goldirgan ma'naviy merosdan foydalanish	61

IKKINCHI SHO'BA. ZAMONAVIY TA'LIMDA UMUMILLIY VA UMMUMADANIY QADRIYATLAR

O'RNI

**СЕКЦИЯ № 2. МЕСТО ОБЩЕКУЛЬТУРНЫХ ЦЕННОСТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ НАЧАЛЬНОМ
ОБРАЗОВАНИИ****SECTION № 2. THE ROLE OF NATIONAL AND INTERCULTURAL VALUES IN MODERN PRIMARY
EDUCATION**

33. Чулкина Н. Л., Акрамова Н. Р.	Речевое развитие детей в двуязычных семьях	64
34. Ўраева Д. С.	Оғзаки хикояларни дарсда ўргатишни ташкил этиш	67
35. Омер Эльнур-Эльшайх Идрис Моҳамед Нур	Общая характеристика арабского языка	69
36. Kurbanova N. P.	Innovative approach with concept (just in time concept) utilization in language acquisition of young learners	76
37. Рахмонова Г.Ш., Асадова В.	Развитие духовно-нравственных компетенций у студентов	77
38. Кенан Алтинкая	Туркий халқлар анъанавий педагогик қарашларида мақолларнинг ўрни ва вазифалари	79
39. Ахрапова З.Б.	Жадид дарслекларининг илмий- назарий асослари	82
40. Абдуллаева Н.Б.	Замонавий таълимда устоз ва шогирд муносабатлари: анъанавийлик ва замонавийлик	83
41. Файзуллаев М.Б. Шарипова Н.	Отношение помещиков к чичикову, как новому поколению дельцов	86
42. Teshabayeva Z. S.	Maktabgacha ta`lim tashkilotiарida sahnalashtirish faoliyatining shakkлari	87
43. Рахимов М. Ш.	Жисмоний тарбия дарслари жараёнида ўқувчи қобилияларини шакллантиришнинг психологик асослари	88
44. Maripova N. X.	Maktabgacha ta`lim sohasida bo'lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatini klaster yondashuv asosida modellashtirish	90
45. Sharipova M. B.	Yosh avlodning ruhiy va ma'naviy dunyosini boyitishda qahramonlik eposining o'rni	93
46. G'afforova D. A.	Tarbiyachilar kreativligini oshirish yo'llari	95
47. Sh.N.Axmedova	Zamonaviy ta'lim: adabiyot darslarida xotiralardan foydalanish vositalari	97

UCHINCHI SHO'BA. BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFAT VA SAMARODORLIGINI OSHIRISH**STRATEGIYASI****СЕКЦИЯ № 3. СТРАТЕГИЯ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА И ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЧАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ****SECTION № 3. STRATEGIES TO IMPROVE THE QUALITY AND EFFECTIVENESS OF PRIMARY
EDUCATION**

48. Қосимов Ф. М. Абдуллаева Н.	Сонларни рақамлашни ўрганишда ижодий мазмундаги ўқув топшириклари	100
49. Қосимова Турсунова М.	M.M. Масала тушунчасини биринчи синфларда киритилиши	101
50. Axrorov I.	Boshlang'ich sinflarda arifmetik masalalar ustida ishslash borasida ba'zi metodik mulohazalar	104
51. Hakimova Ergasheva F.B.	M.M., Matematika darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv-intellektual qobiliyatini rivojlantirish	106
52. Sayfullayeva Odilova N.A.	N.B. Boshlang'ich sinflarda matematikani o'qitishda ilg'or ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	107
53. M.Hakimova, M.Hamidova	Boshlang'ich ta'lilda matematika fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlarning bugungi kundagi ahamiyati	109
54. Qosimov A.	O`rta arifmetik sonni topishga doir masalalar yechishga o'rgatish metodikasi.	110
55. Hasanova Z. S.	Ona tili darslarida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishda interfaol usullar	112
56. Toyirova N. M.	Boshlang'ich sinflarda savod o'rgatish davri va uning o'ziga xos xususiyatlari	114
57. Aslonova E. S.	Innovatsion rivojlanish – innovatsion bilimlar asosi	116
58. Nurova Yu. U.	Etnografiya va etnografiya munosabati	118
59. To`xtayeva S. O. Suvonova S. F.	O'quvchilar bilimidagi bo`shliqlarni to`ldirish	120
60. Rahmatov H.	Boshlang'ich sinf matematika darslarida 100 ichidagi sonlarni qo'shish va ayrishda intelektual o`yinlarni uyuştirib utkazishning metodikasi	122
61. Xalilova R. R., Bahodirova O. G`.	Virtual kommunikativ diskurs nutqiy muloqotning imkoniyatlari	124

62.	Омонаева Д.Н.	Интегратив ёндашув асосида она тили таълимини ташкил этиш	126
63.	Халилова Бабаханова Зиба	P.R. Возможности речи в виртуальном коммуникативном дискурсе	127
64.	Косимов Ф. М. Рузиева М. А.	Решение среднее арифметических задач.	129
65.	Tog'ayeva U. Sh.	Ona tili o'qitish metodikasi modulini takomillashtirishda loyihaviy ta'limning ahamiyati	131
66.	Исматова Н.Б.	Оилада болаларни маънавий-ахлоқий тарбиялашда миллий қадриятлардан фойдаланиш усул ва воситалари	132
67.	Saidova G. E. Sanoqulova S. F.	1-4-sinf matematika darslarida o'quvchilarni mantiqiy masalalar yechishni o'rgatish usullari	135

**TO'RTINCHI SHO'BA. XXI ASRDA BOSHLANG'ICH TA'LIM VA RAQAMLI TEXNOLOGIYA
СЕКЦИЯ № 4. НАЧАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В XXI ВЕКЕ**

SECTION № 4. ELEMENTARY EDUCATION AND DIGITAL TECHNOLOGY IN THE 21ST CENTURY

68.	Boboxonova F.	O'zbekiston OTMLari kredit modul tizimiga o'tishining afzal jihatlari	137
69.	Г.Эшмуродова	Педагогика фанларини ўқитишда модул таълимининг устувор тамоиллари	139
70.	Эшмуродова Г	Ўқувчиларда иктисадий билимларни ривожлантириш босқичлари	142
71.	Utasheva L	Maktabgacha ta'lif muassasalarida bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda milliy qadriyatlardan foydalanishning pedagogik asoslari	146
72.	Джамилова Б.С. Набиева З.	Роль художественной литературы в воспитание малышей	149
73.	Nigmatova M.M.	Kompyuter o'yinlarining maktabgacha yoshdag'i bolalar hissiy intelektiga ta'siri	152
74.	Қодирова М.	Олий таълимда фольклорни онлайн ўқитишга мўлжалланган платформанинг зарурый элементлари	154
75.	Maxmudova S. X.	Lingvomadaniy til birliklarining ichki ma'no tizimi	156
76.	Sidiqova D. Sh.	Oliygochlarda masofaviy ta'lifdan foydalanish imkoniyatlari	157
77.	A.K.Nisanbayeva	Pedagogik faoliyati jarayonida o'qituvchining o'z psixik holatini o'zi tartibga solish mahorati	159
78.	Dilova N. G.	Zamonaviy ta'lif asosi - ajodollarimizning ilmiy merosi	161
79.	Ergasheva S.T.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini oshirishda uyg'a vazifalarning o'rni	163
80.	Ibragimova G. Ya.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarni kasb tanlashga o'rgatish texnologiyasi	165

BESHINCHI SHO'BA. BOSHLANG'ICH TA'LIMDAGI ILG'OR TAJRIBALAR-YANGI

O'ZBEKISTONDAGI 3- RENESSANS POYDEVORI

СЕКЦИЯ № 5. ПЕРЕДОВЫЕ ОПЫТЫ В НАЧАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ - ФУНДАМЕНТ НОВОГО УЗБЕКСКОГО РЕНЕССАНСА

SECTION № 5 BEST PRACTICES IN PRIMARY EDUCATION - THE FOUNDATION OF A NEW RENAISSANCE IN UZBEKISTAN

81.	Tosheva N. T.	Zamonaviy dars turlari va unga qo'yiladigan talablar	167
82.	Tosheva N. T.	Zamonaviy darslarni tashkil etishda texnik vositalardan foydalanish imkoniyatlari	170
83.	Tosheva N. T.	Zamonaviy darslarni tashkil etishda o'qituvchining psixologik xususiyatlari	173
84.	Subhonova S. U. B.S.Jamilova	Boshlang`ich sinflarda mehnatsevarlik kompetensiyasini shakllantirish umummilliy qadriyatlarning ifodasi sifatida	176
85.	Qobilova A. Nabiyeva Z.	Boshlang`ich sinflarda umummilliy qadriyatlarni singdirishda anvar obidjon ijodining o'rni	177
86.	Niyozova S. D.	Maktabgacha ta'lif tizimida badiiy adabiyotni o'rgatish orqali ma'naviy-axloqiy tarbiya vositasi sifatida	179
87.	Nuritdinova Sh. S.	Boshlang`ich ta'lifda bolalar she'riyatini o'rgatishda ramziy tamsillar	181
88.	Amonov U. S.	Boshlang`ich sinf ona tili darsligining elbek talqinidagi ko'rinishi	183
89.	Axmedova D.B. Eshqulova G.	Boshlang`ich ta'lifda Anvar Obidjon ijodini o'rganishning nazariy asoslari	185
90.	Narzullayeva G. Q.	Xalqaro tadqiqotlar amalda. Xulosa, taklif,mulohazalar	187
91.	Xudoyberdiyeva N.	Abdulla Qodiriy asarlarida tarixiy inversiya va folklor xronotopi masalasi	189
92.	Boymurodova G. T. Qodirova N. Z.	Boshlang`ich ta'lif sifat va samaradorligini oshirishda hamkorlikda o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari	190
93.	Sharipova I.F.	Boshlang`ich sinflar bilan ishlashda innovatsion g`oyalardan foydalanish	194
94.	Muhammadiyeva F. T.	Boshlang`ich ta'lifda yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashning ijtimoiy-falsafiy asoslari	195

95. Safarov F. S.	Boshlang'ich sinf darsliklaridagi notanish so'zlarning xususiyatiga bog'liq ravishda ularni tushuntirish usulini tanlash	197
96. Shanasirova Z. Yu.	Barkamol avlodni shakllantirishda boshlangich sinf o'quvchilarini mehnatga tayyorlash shart-sharoitlari	198
97. Rasuleva N. Z.	Boshlang'ich sinf darslari samaradorligini oshirishda o'yin ta'lif texnologiyalarining ijtimoiy-pedagogik mohiyati	200
98. Ne'matova D. B.	MTT da sahnalashtirish faoliyatini tashkil qilish	202
99. A.K.Matmurodov	Umum ta'lif makteblari matematika fanini o'qitishda axborot texnologiyalarning o'rni	203
100. Abdullayeva M. Dj.	Maktabgacha ta'lif yo'naliشida ma'naviy tarbiya masalalari	205
101. Saidova D. A.	O'qituvchi faoliyatida psixologik bilimlarning ahamiyati	207
102. Ibragimova D. J.	Boshlang'ich sinf o'qish darslarida o'quvchilarda adabiy tushunchalarni shakllantirish metodikasi	208
103. Turdiева Н.С.	Аждодлар меросида ўқувчиларнинг ўқув-билиш фаолиятига қадрият сифатида муносабатини шакллантиришга оид қарашлар	210
104. Элибаева Л. С.	Бошлангич синфларда бўш ўзлаштирувчи ўқувчилар фаолигини ошириш	212
105. Ashurova Z. M.	Pedagogning fasilitatorlik faoliyati - ta'lif sifatini kafolatlash omili	213
106. Nusratova H., Tursunova Z.	Boshlang'ich ta'lifda sinfdan tashqari o'qish darslarining o'qitilish holati	215
107. Ismatullaev M.	Thematic classification of children's folklore games	218
108. Safarova N.O., Farhodova N.	Boshlanng'ich sinflarda topishmoqlarni o'rganish masalalari	220
109. Xolmatova S.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining intellektual-ma'naviy dunyoqarashni shakllantirishda kitobxonlik madaniyatining pedagogik imkoniyatlari	222
110. Nusratova H. Ikromova N.	Ertak janri orqali o'quvchilarni ma'naviy barkamol inson ruhida tarbiyalash	224
111. Пардаев Б. Ў.	Бошлангич синф ўқувчилари ижтимоийлашувини таъминловчи педагогик таъсир чоралари	227
112. Рустамова Г. Б.	Халқ қўшиклиарида анор поэтик образининг бадиий ифодаси	229
113. Saidova M.J.	Boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalari nazariyasiga asoslangan holda ta'lif sifatini oshirish	231
114. Файзуллаев М. Б. Юлдашев Б. Н. Шарапова Н.	Целебный родник Бухары.	233
115. Ro'ziyeva M. Yo., Salixova L.F.	O'quvchilarga ijodiy tafakkurni rivojlantirishda xalq og'zaki ijodi namunalaridan foydalanish	234
116. Qayimov Laziz	Boshlang'ich sinf matematikasida miqdor tushunchasini o'rgatish	237
117. Turdiyeva Go'zal Turobovna	Boshlang'ich sinflarda zamonaviy ta'lif texnologiyalardan foydalanish – ta'lif sifati kafoloti	238
118. M.O'ranova	Oxunjon Safarov ijodida ijtimoiy muammolar talqini	240
119. Muxtorova F. I.	Irsiy kasalliklar va ularning o'ziga xos xususiyatlari	241
120. Jalilov B.X.	Uzlusiz ma'naviy tarbiyada oilaning o'rnii	243
121. I.E.Davronov E.S.Muhiddinova	Boshlang'ich sinf darslarida o'qish darslarda interfaol metodlardan foydalanish	245
122. T.Sh.Ergasheva	Boshlang'ich sinf o'quvchilarini matn tuzishga o'rgatish yo'llari	247
123. Norova N. B.	Usmon Qo'chqor lirikasida muhabbat mavzusining talqini	248
124. Shokirova M. Istamova Sh.M.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarini adabiy ertaklar yordamida insoniy fazilatlar ruhida tarbiyalash	250
125. Курбанова Г.	Пришивин ижодида бола тарбияси	251
126. Islomov D.	Maktab o'quvchilarini tarbiyalashda fitrat ma'rifatparvarlik qarashlarining ahamiyati	252
127. Amonov U., R.Tohirova	O'quvchilarning bog'lanishli nutqini rivojlantirish vositalari ko'لامи	254
128. Amonov U.S., Salohiddinova M.Q.	O'qish darslarida maqol janridan foydalanish usullari va ahamiyati	255
129. Sherbekova G. Y.	Buxoro nikoh to'yi qo'shiqlarida chimildiq marosimi udumlari ifodasi	257
130. Худойкулова М.А.	XX асрнинг 70-йилларида баҳс-мақоланинг тараккиёти	258
131. Раҳмонова З.	Халқ оғзаки ижодида муршид ва мурид образининг асослари	262
132. Saidova P.	Маломатийлик тариқи ва Алишер Навоий ижодиёти	266
133. Olimova A.	Maktabda qaysi badiiy adabiyotlarni o'qishni tavsiya etish kerak?	270
134. Istamova Sh.M Istamova Yu.M.	Kichik maktab yoshidagi bolalar tarbiyasida maqol va masalning o'rni va ahamiyati	274

135. Rajabova N.	Boshlang'ich sinfda o'quvchilarda ijodiy faoliyatni shakllantirish yo'llari	273
136. Boymurodova G.T.	O'qituvchining kasbiy kompetensiyasini rivojantirish masalalari	276
137. Ro'ziyev F.J. Boymurodova G.T.	Ta'limgarayonini takomillashtirishning didaktik imkoniyatlari	277
138. Lukmonova S. G.	Boshlang'ich sinflarda raqamli ta'limgarayonini takomillashtirishning didaktik imkoniyatlari	279
139. Temirov F.U.	Sadriddin Ayniy – yosh avlodning ta'limgarayonini takomillashtirishning didaktik imkoniyatlari	281
140. Saidova N.	G'azal tahlilining o'ziga xos xususiyatlari	283
141. Xalilova F.M. Zoirova M.N.	Zamonaviy pedagogika texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	284
142. Husenova A. Sh.	Boshlang'ich sinf ona tili darslarini integratsiyalashda o'qituvchi faoliyatini loyihalash	285
143. Mammatmuminova M. G'.	Barkamol avlodni tarbiyalashda mактабгача ta'limgarayonini takomillashtirishning didaktik imkoniyatlari	287
144. Homitova Z.R	Muammoli ta'limgarayonini takomillashtirishning didaktik imkoniyatlari	288
145. To'xtamuradova N. A.	Jismoniy tarbiya darslari jarayonida i-iv sinf o'quvchilarining jismoniy tayyorligi va jismoniy sifatlarini oshirish ahamiyati	291
146. Рўзиев Каюмович	Нодир Ўзбек топонимик афсона ва ривоятларнинг инглизча таржималари хусусида	292

“Садриддин Салим Бухорий” МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Адади 50 нусха. Ҳажми 300 бет. Формат А4. Буюртма 294. 2021.